

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Pavli Fvschi Episcopi Sarnensis De Visitatione Et
Regimine Ecclesiarvm. Libri Dvo**

Fusco, Paolo

Romae, 1616

De Reconciliatione Ecclesiarum. Cap. Vigessimqvtvm.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61768](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61768)

DE RECONCILIATIONE
Ecclesiarum.

CAP. VIGESIMVMQVINTVM.

S V M M A R I V M.

- 1 **E**cclēsia quando reconsecratur.
 2 Ecclēsia an presumatur consecrata ex diuturnitate temporis.
 3 Ecclēsia quōd sit consecrata ex quibus signis cognoscitur.
 4 Sacrificia in quibus locis sunt celebranda.
 5 Ecclēsia ex quibus causis reconcilietur, & oporteat reconciliari, num.
 6. 7. & 8.
 9 Ecclēsia an polluat per furtum in ea commissum.
 10 Cœmeterium polluitur per Ecclēsiam pollutam, sed non ē contra.
 11 Violatio est duplex. Sacerdos sciens ecclēsiam pollutam in confessione, quid faciet, num. eod. & mittere eos ad episcopum pro absolutione. ibid.
 12 Sacerdos simplex an possit reconciliare ecclēsiam. Et quando Vicarius episcopi. nu. 13.
 14 Reconciliatio ecclēsiæ quomodo fiat.
 15 Sacerdos celebrans in ecclēsia polluta ante reconciliationem, an sit irregularis.
 16 Episcopus pro reconciliatione ecclēsiæ, an possit petere procuraciones.
 17 Vitium propagatur, nisi sequatur correctio.
 18 Diuina non polluuntur.
 19 Iudas Machabeus. maximus zelator domus Dei.
 20 Nabuchodonosor Rex impius.
 21 Antiochus fuit Rex superbissimus.
 22 Romani ob mortem Christi destruxerunt Hierusalem.
 Pompeius magnus post prophanatum templum semper fuit deuictus. nu. eod.

IN ipsis ecclēsiis visitandis, quam primum accessum fuerit, fit discussio, an ecclēsia sit violata, vel polluta, quod ubi fuerit inuentum, procurandum est in primis de reconciliatione ab episcopo. ideo congruenti ordine, videndum est, de reconciliatione ecclēsiarum. Postquam de altaribus dictum est supra lib. 1. cap. 22. & sic de causis quibus ecclēsia violatur, vt constito de morbo, anti-

dotum inferatur, c. ceterum. de iur. cal. cap. pia. in prin. de excep. lib. 6. c. legitima cum glōide appell. eod. lib. Quia sicut, & nos mundari debemus ab omni inquinamento carnis, ac spiritus. 2. ad Cor. c. 6. sic, & templum Dei ab omni sordē purgare. † Vnde dicimus, quod si loquimur de consecranda iterum ecclēsia, hoc euenit ex tribus, & quia ignoramus ecclēsiā consecratā, nec obstaret reiteratio

teratio, cum ignoretur factum gl. in c. proposuisti. eo. tit. vel si ecclesia est combusta, & parietes sunt combusti, aut sit destructa, vel eius maior pars, & tunc ecclesia sic restituta, retinet omnia priuilegia, & indulgentias, vt primum habebat: nisi ex autoritate superioris fieret, sicuti de ciuitatibus iuxta terminos, quibus loquitur. Inno. in c. cum ex iniuncto. nu. 2. de oper. nou. nunt. sic iterum reconsecrandæ ecclesiæ Arrianorum de consecr. dist. 1. cap. ecclesias: ita placuit Ioanni Papæ, & martyri scribere ad episcopos Italiae. in eius vita legimus die. 27. Maij. (sub quo Pontifice floruit S. Benedict.) An aut ex diuturnitate temporis presumatur ecclesia consecrata, vel consecratum altare non apparentibus signis, vel scripturis, solet distingui, quod in cathedralibus, & maioribus præsumatur consecrationem interuenisse, ex maiori diligentia, quæ solet adhiberi in alijs, secus dicit D. Cesar Lambert. episcopus in ful. de iur. patr. lib. 1. par. 2. q. princ. art. 7. quamvis tex. in c. solemnitates, & in cap. ecclesiæ de consecr. dist. 1. induat contrarium, tamen solemus obseruare non in altaribus, sed in ecclesia, supra lib. 1. cap. 22. n. 8. ubi fuit quæstio in facto, & bonum est argumentum ex antiquitate temporis, quod sic præsumatur, multa. Aym. Crau. de antiqu. temp. 3. p. per totum ubi de multis quæstionibus notat. Cognoscitur aut ecclesia esse consecratam, ex crucibus in parietibus depictis, ex scripturis etiam appositis in marmoribus, quæ fidem faciunt ex antiquitate temporis Inno. in rubr. eo. tit. & not. Abb. in alleg. c. proposuisti. post n. 6. Cardin. in c. ad

audientiam 3. not. de spons. Aff. in prælud. const. regn. q. 19. nu. 6. quem aduxi in famil. sing. in l. S. nu. 10. & in l. A. n. 14. post med. super auct. si quis in aliquo, C. de eden. & optime ipse Crau. eo. trac. 1. p. n. 297. & in vers. & sine dubio fol. 140. ponit de ecclesia, quod fuerit consecrata, ex talibus litteris in marmoribus ex Inno. in rubr. eo. tit. ponitur in c. cum causam de prob. 24. q. 2. c. sane ubi gl. Quonia non in omnibus locis, quæ videntur, celebrari possunt Missarum, solemnia, & alia sacrificia, sed in quibus ipse Deus elegerit per seruos suos cap. 12. Deuteron. Inde Felix Papa ad uersos episcopos Orthodoxos, dicit: *Nō nisi in Deo sacris locis Massæ cantari (præter magnam instantem necessitatem)* c. sicut non alij de consecr. dist. 1. & episcopus vocatur, ad quem solum ecclesiarum consecratio spectat, & qui in alijs locis celebrare præsumperit, non sit particeps sui sacerdotij ex edicto Syluestri Papæ in c. nullus ead. dist. Mysteria autem huius consecrationis ponuntur per Gul. in suo ration. & recitantur in Conc. Colon. 1. par. tit. de const. eccl. c. 14. quæ episcopus populum docere debet, & quando aliquid prophanum fuerit commissum, quod contaminare videatur, ad ipsius reconciliationem est recurrendum ead. dist. c. ecclesijs cum plur. seq. (omittendo pro nunc translationem ecclesiarum pauperum de qua loquitur tex. Conc. Trid. sess. 21. de refor. c. 7.) † Nāq. polluitur ecclesia ex pluribus, ex homicidio ibi commisso, & graui sanguinis effusione, ex rescr. Inno. III. Sum. Pont. de consecr. eccl. vel alt. c. proposuisti ex malitia proueniente, & mala intentione quæ

quæ iudicat factum bonum, aut malum: 22. quæst. 5. c. humana res. Ex intentione iudicantur verba, non e contra, & 38. dist. cap. sedulo, cap. petitione vestra, cum glo. de procurat. c. si. de præb. glo. in c. licet de offic. ordi. Nam dicit August. quod præter intentionem accidit, non imputatur, 23. quæstion. 5. vnde est versus communis.

Quicquid agunt homines, intentio iudicat omnes.

Et per martyrem occisum in ecclesia, licet iustus sit sanguis eius ante Deum, tamen ex mala intentione occidentis, polluta est ecclesia, ex illis in eam non licet ead. caus. & quæst. & per Sylv. & alios in hoc verbo, S. Doctor. in 3. q. 18. art. 8. aliud de intentione principali, aliud de secundaria. 6. Nauar. in Man. cap. 17. nu. 209. Item polluitur ecclesia per adulterium ibidem commissum, & quemlibet alium actum carnalem, aut seminis effusionem voluntarie procuratam, & per se solum, & cum alijs, in cap. significasti, de adult. etiam quod sit actus coniugal. non obstante, quod timeatur de incontinentia vnius, ex veriori opinione Gaetan. in opus. 16. q. 14. dubio 4. sicut dictum est supra lib. 1. c. 28. nu. 9. Adam enim & Eva, non intra Paradisum delectantur, sed extra post se cognouerunt. Genes. 2. 4. Non autem per effusionem menstrui mulieris, ex infectione naturæ provenientis, ex dicto Augusti supra adducto, contra multos alios sentientes: Nam profusum menstruum de crescente Luna contingit, & paucis singulis mensibus mouetur. Aristot. lib. histor. animal. c. 2. quo tempore prohibitum est viro ad uxorem acci-

sup

de. e. Leuit. cap. 17. c. ad eius vero, 3. dist. & in vers. quæ ramen. *Si natura superflua imputari non debet.* 7. Item cum aliquis publicus excommunicatus in ea sepeliretur, c. consilium eod. tit. vbi glo. subdit eicienda corpora excommunicatorum, si defeceri poterint cap. sacris de sepult. quod ampliat, & id. similiter esse propter corpora infidelium, sepulta. 4. Nauar. facit diuersum casum de persequi suo Man. c. 17. nu. 251. Sunt autem infideles, primam hæretici, quorum maior est infidelitas, ad quod factum dicitur Urbani Papæ in c. scimus 12. quæst. 1. *Gravitas enim puniuntur qui uerbum fiterunt, aut fidem perdeserunt, & uerbum non profecerunt, aut in malis uitam fecerunt, quam illi, qui sine uerbo, aut fide mortui sunt, & tamen bona egerunt operi.* Secundo dicuntur Iudæi, S. Tho. 2. 2. q. 6. artic. 3. Paganus dicitur infidelis secundum expositionem Ioan. Chrysost. per Gra. in cap. ad mensam quippe paganorum q. 1. q. 3. per Marquar. Sus. in suo tract. de iud. & alijs infidel. (His enim qui catholicam non participant communionem clauduntur priuilegia christianorum leg. 1. & auct. seq. C. de Hæret. & Sarac.) 4. Vel quando ecclesia fuerit consecrata ab aliquo episcopo publice excommunicato, c. Agapitus, de consil. 1. quia si per sepulturam corporis excommunicati, fortius, quando per ipsum excommunicatum est consecrata, polluitur. Abb. eod. c. consilium nu. 31. Nauar. vbi supra. Magis. n. permittitur communicatio cum pagano, quam cum excommunicato, citato ead. mensam: Carent quippe excommunicati omnibus liminibus ecclesiasticis

ecclesiasticis de consec. dist. 8. c. per-
 acta: *In odium excogitata malitia*
ipsorum excommunicatorum. Ut in
 alio dicitur in cap. suscitata. § ne ve-
 9 ro de integ. restit. † Sed queri po-
 test, an ex furto commissio in ecclesia
 vel violentia illata, dicatur ipsius pol-
 lutio euenisse, vt exinde reconciliari de-
 beat. Gul. § sic in suo ration. lib. 1. c.
 6. num. 4. adducendo tex. in cap. per-
 nitiosus de celebr. Miss. & sequitur
 Astensilib. 6. tit. 29. a. 13. q. 5. D. Caro-
 lus Montilius Archiepiscopo Amal-
 ph. & episcopus Viterb. negat, quia
 hoc iure nō expressum, quod est ve-
 rius, & sequuntur omnes, & quod de
 cap. pernitiosus, adducitur, extra hanc
 materiam longe est diuersum, & nō
 ampliandum, committens vero gra-
 uiter puniatur, etiam de sacrilegio,
 quod dicitur sacræ rei violatio, vel
 vsurpatio, Abb. in c. cōquesti, de sent.
 excom. penas de omni iure per Mō-
 10 teleo. 4. part. n. 516. † Ecclesia ergo
 polluta, dicimus cæmeteriū pollutū
 vt reconciliari debeat, sed non è con-
 tra c. 1. eo. tit. lib. 6. vbi glo. & doct.
 Nauar. in loco citato in fine. Quia vi-
 tium accessoriū non inficit principale
 nec accessoriū trahit ad se principale
 sed potius sequitur naturam ipsius
 principalis. de reg. iur. in 6. c. accesso-
 rium. ff. de vulg. & pupill. l. ex pupilla-
 ri, supra lib. 1. cap. 12. nu. 8. cap. 22. n.
 7. secus si excretur ecclesia, quia nō
 altare, aut altare, quia neq. ecclesia.
 Abb. in c. ad hanc de consec. eccl. vel
 alt. rationem diuersitatis ponunt ibi
 Sum. & quando cæmeteriū solum
 consecrari, siue reconciliari debet,
 absq. ecclesia sunt, & suæ assignatæ
 11 in Pont. orationes. † Hæc autē pollu-
 tio ecclesiæ est duplex, publica, & oc-

ulta, in prima nō licet aliquo modo
 celebrare ante reconciliationem per
 prædicta, in occultis secus, Doc. om-
 nes: eo. cap. 1. in 6. argum. cap. signifi-
 casti. de adul. quia ratio reconcilia-
 tionis in occultis nō habet locū, in Cōc.
 Colo. eo. tit. c. 18. *Occulta enim in hoc*
seculo vindictam non habent. c. chri-
 stiana. 32. quæst. 5. tractatur. in cap.
 vestra de cohabit. cler. & mul. Sed
 Deo punienda restat: *Qui est cognitor,*
& iudex secretorum. cap. erubescant
 32. dist. cap. consulisti. vers. occulta.
 2. q. 4. *Si omnia in hoc seculo vindica-*
ta essent, locum diuina iudicia non
haberent. 6. quæst. 1. c. si omnia. Vbi
 autem quis occulte in confessi pœ-
 scit, tutius est dicere episcopo in ge-
 nerali, talis ecclesia indiget reconci-
 liatione. Sylu. in verbo consecratio.
 in 2. verb. ad ipsumq. etiam tales pec-
 catores pro absolutione mittantur,
 vt confusi magis pœniteant, & pœ-
 nitentiam suscipiant, est enim grauif-
 simum crimen ecclesiā Dei pollue-
 re, ideo atrociora, & grauiora crimi-
 na nō ab omnibus, sed ad summos Sa-
 cerdotes absoluenda mittantur. sel. 14.
 12 Cōc. Tri. de cas. reuer. c. 7. † Et sit diffe-
 rentia, an ecclesiā fuerit cōsecrata, vel
 non, nā in primo solus epus, c. aqua
 eod. tit. in secūdo lauatur aqua exor-
 tizata. cap. si. & potest simplex sacer-
 dos hoc facere, & sic cōcordat tex. in
 sui ratione d. cap. aqua, cum cap. fin.
 eod. tit. benedicendo per se aquam
 ipsam, & est communis opinio, per
 Nauar. eod. loco. n. 251. ex delegatio-
 ne tamen Sedis Apostolicæ credi-
 mus posse, et in primo casu propter
 magnam potestatem Vicarij Christi:
 sicuti in alio loco dicimus, simplicem
 sacerdotem conferre posse sacramen-
 tum

tum confirmationis Papa mandante
 licet ad solos episcopos spectare. Co-
 nau. var. resolut. lib. i. cap. 10. nu. 7. eū
 seq. Domi. Sot. in 4. dist. 7. quæst. vni-
 carar. i. Mar. Nauar. in Man. cap. 22
 nu. 8. & latius infra in lib. de sacram.
 13 † Sic & Vicarius episcopi, nec ipse
 poterit reconciliare ecclesiam, que
 primo fuerat cōsecrata, nisi fue-
 rit pariter episcopus. & ei specialiter
 commissū ab ordinario loci Petr. Re-
 buff. in pract. benef. tit. de vicar. episc.
 in 170. ex ea ratione, vt quæ sunt ordi-
 nis episcopalis, specialiter episcopis
 ratione ordinis committantur per Co-
 nau. var. resolut. lib. 3. c. 20. n. 3. ex tex. ex-
 presso per decisionem Grego. c. a-
 qua et, quod aqua fuerit ab episcopo be-
 nedicta. §. quod autem eiusd. c. Con-
 traria procedūt in his, quæ sūt iuris-
 dictionis, quæ itē simplicibus sacer-
 dotibus, & clericis committuntur. nā di-
 cit Host. in c. dilecto de offic. Archi.
 q. episcoporum alia dicuntur ordinis,
 alia auctoritatis, alia iurisdictionis,
 de quibus dicimus ad plenū in tract.
 14 de dignit. eccles. 2. part. c. 6. † Fit au-
 tem hæc ecclesie violatæ reconcili-
 tiatio iuxta ordinem pōnificalis libri
 (cuius ritus obseruādi sunt, cum sit
 liber authenticus, vt dictum est supra
 lib. 1. c. 4. nu. 9. Ioan. de Silu. de
 benef. 1. part. quæst. 5. num. 254. cum
 seq. vbi in 2. parte fol. 152. pater mo-
 dus, & forma reconciliandi.) & ipsa
 reconciliatio acceleranda est, ne dius-
 tius ob talem pollutionē, diuinum sū-
 spēdatur officiū, aut ecclesiastica in-
 termittatur sepultura, eo. c. 18. &
 19 in Cone. Colo. *Aqua enim sa-
 le aspersa, diuinisq. precibus sacra-
 ta, coinquinatos sanctificat, & purgat.* ex
 rescripto Alexandri Papæ V. de cō-
 15 secr. dist. 3. c. aquam. † Cauendumq.
 est, ne quis sacerdos ante ecclesie vio-
 latæ recōciliationem, in ea celebret,
 si tamen celebrauerit, tunc nullam
 incurrit irregularitatem, cum iure nō
 sit expressum c. is, qui, de sent. exco-
 lib. 6. est tamen proximus irregulari-
 tati, quia suspensus, argum. de priuile-
 cap. episcoporum, qua suspēsiōe du-
 rante, si celebrauerit fit irregularis per
 di. c. is, qui, vbi notant Ioan. Andr. &
 ceteri. Doct. Couar. in clem. si furio-
 sus. §. 1. de homic. Brunell. in repet.
 decret. 1. par. 4. co. tit. de homic. licet
 multi dubitauerint ad id extendere,
 quia penæ proprium casum non ex-
 cedunt, & legum interpretatione
 molitendū sunt potius, quam nimium
 exasperandæ. c. penæ de penit. dist.
 1. in cubio interpretado de minor pe-
 na gl. ibi. ex l. si præses. ff. de pen. (Et
 adde illud, q. *Stultus in culpa erit
 sapiens in pœna.* cap. quia ea. 38. dist.
 cap. si cultos. in fine. 27. quæst. 1. quan-
 tū sit execrabile, quod præsumit,
 postquam consideratione propria
 nō aduertit, emendationis qualitate
 cognoscat: multos dimittendo sine
 flagellorum animaduersione, sed vin-
 dicta eorum diuino examini referuā-
 16 do. cap. cū in lege. 23. q. 4.) † Pro re-
 conciliatione tamen ecclesie, dici-
 mus episcopum procuraciones, & ex-
 pensas petere non posse Archid. in
 cap. Romanæ de censib. lib. 6. D. Pa-
 ui. 1. part. quæst. 5. n. 129. vbi nulla ec-
 clesia est pretio reconcilianda per gl.
 in cap. nullus. 1. quæst. 1. licet Boer-
 scribat ad vtramq. partem decis. 303.
 post. nu. 3. 2. part. quem refert Phil.
 Port. cons. 153. cum inter. nu. 12. vol.
 3. solet tamen obseruari, quod Epi-
 scopo maxime alieno fiant expen-
 se.

sz, plerumq. per illos, qui fuerunt cau-
se, pollutionis. Doct. in alleg. c. pro-
posuisti, & in clem. 1. de celebr. Miss.
quod item ordinatum in Conc. Col.
17 ipso. cap. 19. tit. de eccl. const. † Ex ea
ratione, ne ex culpa malorum, præla-
ti ecclesiarum, habeant iacturam, &
damnū, & est species correctionis in
illis arg. c. vt clericorū de vit. & hon.
cler. Namque propagatur vitium, nisi
per medium disciplinæ subsequatur
correctio. 21. quæst. 2. cap. placuit
in fine, notat Archid. 17. quæst. 1. cap.
qui bona. 23. quæst. 8. c. qui legi. Fel.
in c. cum contingat de for. compe. Et
malos punire non officiū crudelita-
tis est, sed pietatis d. cap. legi, scribit in
pulchra q. Cagnol. in l. fi. num. 53.
ad fin. ff. de iurisd. omni. iud. & culpa
est in culpa relaxare vindictam. 28.
dist. c. quia sunt. Nam subditi, vbi de-
linquerint debitis pœnis sunt coher-
cendi, in Conc. Trid. sess. 13. de re-
form. c. 1. & si iterum ad delicta pro-
cesserint, pœna eis augeatur l. Facul-
tas. C. de iur. fisc. equidem prælatus
multum offendit culpas impunitas
dimittens. 23. quæst. 4. capit. si is qui
quia. *Non debet admitti ad supplican-
dum, qui admittere sacrilegium non
dubitauit.* c. frater. circa med. 17. q. 4.
Et si venia danda est, non nisi mino-
ribus delictis, & semel commissis, ex
18 l. 3. in fine. C. de episc. aud. † Sed ad
illud est aduertendum per episco-
pum, vt in hac reconciliacione doceat
populum, quod diuina per se num-
quam polluntur, & quo ad se nō in-
digere reconciliacione: sed dicimus
esse reconciliandam ecclesiā, quo ad
opinionem hominum, & ad exēplū,
& ad terrorem: Nam ea, quæ sancta
sunt pollui nequeunt gloss. in dicto

cap. Abb. in cap. tuarum, nume. 2. de
priuile. cui ad stipulatur tex. in capit.
quod quidam. 1. quæst. 1. Vbi mali
polluunt sacramenta, quantum in
eis est, quia dominus bonus est, licet
oculus serui nequam sit. Matth. cap.
20. Ideo tales ex scandalo, quod piis
fidelibus inferunt, grauius sunt cor-
ripiendi, & puniendi, ac pro absolu-
tione ad epō remitti debent sicut
in Ecclesia Mediolanensi decreuit
Maximus ille Cardinalis Do. Caro-
lus Borromeus omnis sanctitatis il-
lustrator, in sua synod. prou. 2. part.
constit. dum tractat de pertinentibus
ad administrationem sacramenti pe-
nitentiæ: † Nec nouum hoc quid est,
cum etiam in veteri lege inuenia-
mus templa reconciliata: Exemplum
memorable est de inuito illo duce
Iuda Machabeo, qui Zelans domum
Dei (iuxta psalm. 68. *Zelus domus
tua comedit me.* gloss. in c. qui peccat
24. quæst. 4.) reconciliauit templum
Domini in Hierusalem prophana-
tum. de quo Scribitur. 1. Machab. c.
3. *Similis factus est leoni in operibus
suis, & sicut catulus leonis rugiens in
venatione.* & c. 4. *Et cogitauit de al-
tari holocaustorum, quod prophana-
tū erat, quid de eo faceret, & statuit
Iudas, & fratres eius, & vniuersa ec-
clesia Israel, vt agatur dies dedicati-
onis altaris in temporibus suis, ab anno
in annum per dies octo.* Et cū sequē.
eiusque somniū superinde recitat gl.
de pœnitent. distinct. prima cap. si sa-
cerdos. §. 1. in verb. rogasse. † Nāq.
pluries templū illud fuerat a gētibus
pphanatū: Nabuchodonosor enim
Rex Babylonie impius, illud incen-
derat igni. 4. Reg. c. fi. dū. 2. Naburza-
dā princeps eius exercitus succēde-
rat do-

D d

rat domū Domini, & oīa, quę erant in tempore trāsportauit ad Regē in Babylonē, & hic fuit ille Nabuchodonosor dictus magnus. Hier. ult. Dan 1. & 2. & videtur esse alius ab eo qui pænitentiam egit. cap. Nabuchodonosor. 2. 3. q. 4. vbi Nabuchodonosor saluus, sed Pharaō damnatus, (sic Petrus saluus, sed Iudas damnatus, quę nō pænitētia reuocauit ad Deū, sed desperatio traxit ad laqueum, de pænit. dist. 3. c. sceleratior omnibus.) verbum Hier. est cap. 51. *Fugite de medio Babylonis, fugite, & salute animas vestras.* & Bern. in serm. de
 21 conuers. ad. cler. c. 30. in princ. † Sic & Anthiocus superbissimus, magis deuastauit, & prophanauit. Mach. 1. c. 1. c. remittuntur. 9. per Antioch. 2. 3. quę 5. qui dicitur penultimus Antiochus, nā primus fuit dictus Sother filius Seleuci, & fuerunt septem Antiochi. Ioan. Dried. de eccl. script. lib. 3. cap. 1. & de uno loquitur August. recitatus per Grat. in cap. sicut. 1. quęst. 1. de alio filio Demetrij. 1. Mach. c. 15. vbi recitantur verba sua ad Simonē sacerdotē de federe inito, de alio percusso a Domino. 2. Mach. c. 9. vbi quęna punitus, & quomodo clamās ad Deum misericordiam non est consequutus, quia superuenerat in eum iustū Dei iudicium, & tales peccatores Deus nō exaudit. Ioan. c. 9. quia Et si mortuos suscitasse legimus Christū, in errore mortuos absoluisse nō legimus. cap. legatur. 2. 4. quęst. 2. & falsa dicitur eorum pænitentia, c. falsas de
 22 pænit. dist. 5. † Ultima desolatio tēpli facta ē ob vindictā mortis Christi,

a Tito, & Vespesiano Romanis. eo. cap. remittuntur. vers. similiter, anno 42. post Christi mortem. Ioseph. de Bell. Iudaic. Ioan. Dried. lib. 3. 4. part. de qua desolatione loquutus fuerat Iesus, Luc. c. 19. *Fleuit Iesus super Ciuitatem Hierusalē dicens, quia veniēs dies in te, & circumdabunt te inimici tui vallo, & circumdabunt te, & coagustabūt te vndiq; & ad terrā p̄sternēt te, & filios tuos, qui in te sunt, & non relinquent in te lapidem super lapidem, eo q̄ non cognoueris tempus visitationis tue.* Quamuis autem alia vice ab ipsis Romanis fuerat prophatum tēplū, existente Principe exercitus Pōpeio Magno, de quo legimus apud Appian. Alex. de bello ciuili. li. 3. prope finem, quod Pompeius Magnus semper victoriam reportauit in viribus, & virtutibus. debellans hostes: sed post, nūquā ei in bello amplius bonum fuit, quia equos in templum Hierusalem posuit, vt demū a Cęsare fugatus fugiens in Aegyptū, ab Achilla, & Lucio Septimio in paruula nauicula sit interfectus, & expertus fuit, quā verum sit illū dictū frequentius. Quod in calamitatibus amici, fiunt inimici, iuxta versus.

Tempore felici multi numerantur amici, non sic obitu temporis.
Tempora dum fuerint nubila, solus heris.

Quomodo autem, homines reconcilientur Deo per timorem, pietatē, scientiam, & pœnitentiam, infra li. 8. dicemus ex B. Bernard. de Annunt. Beat. Mar. serm. 2. & c.